

2 0 2 1

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

PART—A / ক—শাখা

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 2-7 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 13 and 14 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<hr/>
		Total = 50

PART—B / খ—শাখা

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	:	1×6 = 6
Q. Nos. 16-21 carry 2 marks each	:	2×6 = 12
Q. Nos. 22-26 carry 4 marks each	:	4×5 = 20
Q. Nos. 27 and 28 carry 6 marks each	:	6×2 = 12
		<hr/>
		Total = 50

Total (Part—A & Part—B) : 50 + 50 = 100

(2)

PART—A

ক—শাখা

(Indian Constitution at Work)

(কাৰ্যত ভাৰতীয় সংবিধান)

1. (a) Who was the Vice President of the Constituent Assembly? 1

সংবিধান সভাৰ উপ-সভাপতি কোন আছিল ?

(b) The Directive Principles of the State Policy are justiciable.

(Write True or False) 1

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহ বাদযোগ্য ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) When was the Election Commission of India formed? 1

ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগ কেতিয়া গঠন হৈছিল ?

(d) Who is the nominal executive in India? 1

ভাৰতবৰ্ষত নামমাত্ৰ কাৰ্যপালিকা কোন ?

(e) Who elects the members of the Legislative Assembly? 1

বিধানসভাৰ সদস্যসকলক কোনে নিৰ্বাচন কৰে ?

(f) In which case did the Supreme Court advance the theory of basic structure of the Constitution of India? 1

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ কোনটো গোচৰত ভাৰতৰ সংবিধানৰ মূল গাঁথনিৰ সূত্ৰ আগবঢ়াইছিল ?

2. Mention two functions of a Constitution. 2

সংবিধান এখনৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

3. Mention two goals of the Directive Principles of the State Policy. 2

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

4. Mention two federal features of the Indian Constitution. 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

5. What do you mean by decentralization of power? 2

ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা?

6. How was the size of the Council of Ministers limited by the 91st Amendment Act (2003)? 2

91তম সংশোধনী আইনে (2003) কিদৰে মন্ত্ৰী পৰিষদৰ আকাৰ সীমাৰুদ্ধ কৰিছিল?

7. Why is India called a republic? 2

ভাৰতবৰ্ষক গণৰাজ্য বুলি কিয় কোৱা হয়?

8. Discuss the differences between First Past the Post (FPTP) system and Proportional Representation (PR) system. 4

‘প্ৰথম জনেই বিজেতা’ পদ্ধতি আৰু ‘সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব’ পদ্ধতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

9. Discuss the composition of State Legislative Assembly. 4

ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডল কেনেকৈ গঠন হয়, আলোচনা কৰা।

10. Explain the judicial review power of the Supreme Court of India. 4

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়িক সমীক্ষাৰ ক্ষমতাটো ব্যাখ্যা কৰা।

11. Write a note on the centralizing tendency of the Indian Constitution. 4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

12. Write a short note on the political philosophy of the Indian Constitution. 4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

13. How is the Union Council of Ministers formed? Discuss its powers and functions. 6

কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীপৰিষদ কেনেকৈ গঠন কৰা হয়? মন্ত্ৰীপৰিষদৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

OR / নাইবা

Discuss the emergency powers of the President of India. 6

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ জৰুৰীকালীন ক্ষমতাসমূহ আলোচনা কৰা।

14. Discuss the composition and functions of the Indian Parliament. 6

ভাৰতীয় সংসদৰ গঠন আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

OR / নাইবা

Explain the law-making procedure of the Indian Parliament. 6

ভাৰতীয় সংসদৰ আইন-প্ৰণয়ন পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

PART—B

খ—শাখা

(Political Theory)

(ৰাজনৈতিক তত্ত্ব)

15. (a) Who wrote the book, *Long Walk to Freedom*? 1

‘লং ৱাক টু ফ্ৰীডম’ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(b) Give an example of economic equality. 1

অৰ্থনৈতিক সমতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(c) In which year was the Universal Declaration of Human Rights (UDHR) adopted? 1

মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰখন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল?

(d) Mention one element of nationalism. 1

জাতীয়তাবাদৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

- (e) Give an example of structural violence. 1
গাঁথনিগত হিংসার এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (f) Who wrote the book, *Republic*? 1
'ৰিপাব্লিক' গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?
16. Mention two subject matters of political theory. 2
ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ দুটা বিষয়বস্তু উল্লেখ কৰা।
17. What do you mean by social justice? 2
সামাজিক ন্যায় বুলিলে কি বুজা?
18. Define citizenship. 2
নাগৰিকত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া।
19. What is meant by National Right to Self-determination? 2
জাতীয় আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ মানে কি?
20. Mention two characteristics of a secular state. 2
এখন ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- 21.** Write two sources of contemporary challenges towards peace. 2
সমসাময়িক বিশ্বত শান্তিৰ প্ৰতি প্ৰত্যাহ্বানৰ দুটা উৎস লিখা।
- 22.** Discuss the differences between Political Science and Economics. 4
ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু অৰ্থনীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।
- 23.** Explain John Rawls' theory of justice. 4
জন ৰাউলছৰ ন্যায্যৰ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।
- 24.** Discuss the features of development. 4
উন্নয়নৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
- 25.** Mention four differences between citizens and aliens. 4
নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
- 26.** Write a note on non-violence. 4
অহিংসাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- 27.** What is freedom? Explain the main dimensions of freedom. 6
স্বাধীনতা কি? ইয়াৰ প্ৰধান দিশসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(8)

OR / নাইবা

What do you mean by equality? Discuss its various kinds. 6

সমতা বুলিলে কি বুজা ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সমতাসমূহ আলোচনা কৰা ।

28. "Political liberty without economic equality is meaningless." Explain. 6

“অৰ্থনৈতিক সমতা অবিহনে ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা অৰ্থহীন ।” ব্যাখ্যা কৰা ।

OR / নাইবা

Discuss the relationship between Rights and Responsibilities. 6

অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা ।
